

Příběh jednoho z nových náboženství

Religio. 2024, vol. 32, iss. 2, pp. [378]-

ISSN 1210-3640 (print); ISSN 2336-4475 (online)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/digilib.80727>

Access Date: 20. 11. 2024

Version: 20241118

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Příběh jednoho z nových náboženství

Zdeněk Vojtíšek

Hnutí Grálu

Příběh nového náboženství

Praha: Karolinum 2024

Na přelomu roku vyjde kniha, která na téměř šesti stech stranách popisuje vznik a vývoj Hnutí Grálu, náboženského společenství, které je v české společnosti relativně velmi úspěšné a známé. Kniha je výsledkem badatelské práce s náboženskými texty i sekundární literaturou, včetně vzpomínek a archivních materiálů a také osobních rozhovorů a zúčastněných pozorování.

Po metodologickém úvodu je první kapitola věnována životu Oskara Ernsta Bernhardta a prvním létům existence náboženství, jehož vznik pod náboženským jménem Abd-ru-shin inspiroval a na jehož počátečním směřování se zásadně podílel. Druhá kapitola poskytuje kontext vzniku tohoto náboženství v Německu na přelomu 19. a 20. století: kontext politický, náboženský, kulturní a – vzhledem k roli grálu v novém náboženství – i kontext literární. Třetí kapitola rozvíjí a detailně popisuje to, co je v 1. kapitole pouze naznačeno: konflikty s různými vnějšími aktéry, s nimiž se hnutí v prvních desetiletích své existence střetlo. Čtvrtá kapitola je věnována Abd-ru-shinově nauce a je rozdělena na kosmologii, antropologii, soteriologii a nauku o jiných náboženstvích. Pátá kapitola z tohoto rozsáhlého doktrinárního systému vyjímá dvě zásadní témata: náboženský etnocentrismus a milenialismus. Další, již šestá kapitola se věnuje společenství, které se kolem Abd-ru-shina vytvořilo: popisuje životní cesty jeho významných představitelů, jeho hierarchii, jeho bohatý liturgický život a další témata. Sedmá kapitola zachycuje vývoj Hnutí Grálu po Abd-ru-shinově smrti až do současnosti. V něm se soustřeďuje na dva zásadní spory uvnitř náboženského společenství, které způsobily procesy krystalizace kánonu a institucionalizace vůdcovského charisma. Osmá kapitola je o misii Hnutí Grálu: dotýká se misijní strategie hnutí a popisuje vývoj v jednotlivých zemích, do nichž se hnutí ve své misijní expanzi rozšířilo. Velká část této kapitoly je věnována území bývalého Československa jako příkladu úspěšné misie. Krátce zmíněny jsou nejdůležitější okrajové skupiny, oddělené od hlavního proudu Hnutí Grálu. Tento rozsáhlý materiál je stručně reflektován v závěrečné, deváté kapitole, která příběh Hnutí Grálu zasazuje do teorie religionistického zkoumání nových náboženských hnutí. Knihu uzavírá seznam literatury, jmenný, věcný a místní rejstřík a obrazová příloha.